

Voorwaarden van lidmaatschap

DER

VEREENIGING CHRISTELIJKE BIBLIOTHEEK

gevestigd te NIJKERK.

(Vereenigd met de „Nieuwe Bibliotheek voor Zondagschool en Huisgezin” en de „Protestantsch Christelijke Bibliotheek”).

- 1°. Het lidmaatschap loopt van September—September.
- 2°. De contributie bedraagt *f* 5.— per jaar. Hierover wordt beschikt na de verschijning van het 40^e vel druks.
- 3°. Elk lid ontvangt 1 ex. van al de werken, die in den loop van het boekjaar verschijnen, en die samen minstens 100 vel druks (1 vel druks = 16 bladzijden) bedragen. Enkele dezer uitgaven zullen worden geïllustreerd.
- 4°. Tegen verhooging van *f* 0.35 per deel ontvangen de leden alle boeken (behalve de groene boekjes, die uitsluitend ingenaaid geleverd worden) gebonden in fraaien stempelband. De uitgever behoudt zich het recht voor om banden van buitengewoon groot formaat tegen hooger prijs te berekenen, doch hoogstens à *f* 0.50. Over het bedrag der banden wordt aan 't eind van het boekjaar beschikt.
- 5°. Afzonderlijke exemplaren van uitgaven der vereeniging zijn slechts verkrijgbaar tegen den vollen prijs, bij elk werk in den catalogus genoteerd, doch

Zie verder pag. 3 van het omstlag.

LEVI JACOBSON
OF
VAN GOD GEROEPEN

EEN WARE GESCHIEDENIS

DOOR

= IDA KELLER =

NIJKERK — G. F. CALLENBACH
1909

DE GROENE BOEKJES

uitgegeven door de Vereeniging „CHRISTELIJKE
BIBLIOTHEEK” staan onder redactie van H. W. S.

Voor al wat *de Redactie* betreft, wende men zich
dus tot Mejuffrouw H. W. SPIERING te TIEL.

Voor al wat *de Administratie* aangaat, (dus voor
abonnementen, bestellingen op afzonderlijke uitgaven,
enz.) richte men zich tot zijn boekhandelaar, of tot
den uitgever

G. F. CALLENBACH te NIJKERK.

VEREENIGING CHRISTELIJKE BIBLIOTHEEK

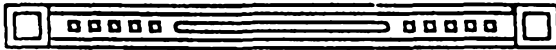
LEVI JACOBSON
OF
VAN GOD GEROEPEN

EEN WARE GESCHIEDENIS
— door IDA KELLER —

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

1909

HOOFDSTUK I.

Het was een groot gezin, dat van de familie Jacobson. Het bestond uit vader, moeder en niet minder dan tien kinderen. Van Jonathan, den oudsten, tot Levi, den jongsten zoon, werden allen zeer streng volgens de voorschriften der Joden opgevoed en onderwezen. Er ging geen morgen voorbij, waarop niet door al de leden des gezins de ochtendgebeden plichtmatig werden opgezegd. Vader Ben-Mozes zag nauwkeurig toe, dat dit op de voorgeschreven wijze, langs den geordenden weg geschiedde. Ieder lid van het groote gezin bezat een gebedsriem, die om den arm geslingerd

werd en waarop het aantal der gebeden aangegeven stond. Ook werd dan een bijzonder kleed aangetrokken, hetwelk, naar Joodsche meening, volstrekt niet gemist mocht worden. Ongeveer een half uur duurde zoo het opdreunen der gebeden en — hiervan hield het echtpaar Jacobson zich overtuigd — de dag was goed begonnen. Men behoefde dus geen vrees te hebben voor eenig onheil, dat in den loop van dien dag een lid van het gezin kon treffen. Men gevoelde zich veilig, want had niet een ieder zijn godsdienstplichten naar het behoorde vervuld?

Vader Ben-Mozes hield een wakend oog over heel zijn kudde. Streng zag hij toe, dat bij het opzeggen der gebeden het Hebreeuwsche gebedenboek werd gebruikt, dat de gebedsriem niet alleen om den arm, maar ook om het hoofd was geslagen en dat het bidkleed niet vergeten werd. Eerst daarna begaf men zich aan het ontbijt.

Iedere mannelijke Israëliet draagt onder

zijn gewaad een vierhoekig kleed, waarvan het eene gedeelte op de borst en het andere op den rug hangt. Aan de vier hoeken hangen draden van hemelsblauwe wol. De Rabbijnen leeren, dat dit kleed hen, die het dragen, voor mogelijke ongelukken bewaart.

Ongeveer te vijf ure des middags moet iedere Israëliet zijn middaggebed doen en tegen den nacht zijn avondgebed. Deze gebeden zijn in de plaats der morgen- en avondoffers gesteld. Aan den zijpost van elke kamerdeur bevindt zich een langwerpige busje, waarin een klein rolletje perkament met deze woorden: „Hoor, Israël! de Heere, onze God, is een eenig Heer! Zoo zult gij den Heere, uwen God, liefhebben met uw gansche hart, en met uw gansche ziel, en met al uw vermogen. En deze woorden, die ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn. En gij zult ze uwen kinderen inscherpen, en daarvan spreken, als gij in uw huis zit, en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt, en als gij opstaat.” Deut. 6 : 4—7.

Ook op den gebedsriem is een busje bevestigd, vierkant, in den vorm van een blokje, waarin een rolletje perkament, met dezelfde woorden beschreven. De riem wordt om linkerhand en arm en om het voorhoofd gedaan, overeenkomstig de voorschriften in Exodus 13 : 16 en Deut. 6 : 8.

De Rabbijnen leeren, dat een Jood, die deze drie plichten nakomt, niet licht zal zondigen; want Salomo zegt: „Een drie-voudig snoer wordt niet haast gebroken.” Pred. 4 : 12.

Zooals gezegd is, vader Ben-Mozes waakte over het nakomen van deze plichten en voorschriften met een nauwlettend oog. Wanneer hij, in den huiselijken kring gezeten, de schare zijner zonen en dochteren overzag, gevoelde hij zich als oudtijds vader Jacob te midden van zijn kroost. Hij had den naam van te zijn „een streng-orthodox Israëliet” en hij was er trotsch op, dat men hem zoo noemde. Stond de Wet zijns Gods niet op de posten van zijn huis geschreven,

zoodat al wie uit- en inging aan haar herinnerd werd? Droeg hij niet het kleet, zooals was voorgeschreven in de oude Mozaïsche wet, het kleet met de schouwdraden aan de vier hoeken, 'twelk hem herinneren moest aan het gedenken en doen van al de geboden zijns Gods? Num. 15 : 37—41. Ontvingen zijn kinderen geen uitstekend godsdienstonderwijs en was het niet aan allen te bespeuren, welk een gezegende uitwerking dit had op hun persoon en hun leven? Had hij niet een voorgestelde in de synagoge en werd hij niet zelfs door de Rabbijnen geëerd? Hield hij niet vast aan de oude paden en haatte hij niet al wat Christen was? Volgde hij niet al de voorschriften op, door de Schriftgeleerden en de Rabbijnen verordend? En was niet moeder Rebekka een trouwe huisvrouw voor hem, een liefhebbende moeder voor zijn kinderen? Ja, vader Ben-Mozes was er zeker van: zijn huiselijk en godsdienstig leven kon den toets doorstaan.

Als hij met zijn kinderen opging naar de synagoge, welk een grootschen aanblik bood dat niet: allen des sabbatdags opgaande naar den tempel, zich wijdend aan den dienst van Jehova! Met recht en met eere mocht hij trotsch zijn op zijn gezin. En hij wist ook, dat zijn kinderen het „Eert uw vader en uwe moeder” met alle goedwilligheid betrachtten. Was er onder al zijn Joodsche vrienden een tweede — neen, geen tweede! — huisvader zoo gelukkig als hij? Met hart en ziel had hij den zijnen liefde voor den Joodschen godsdienst en afkeer van alles wat daarbuiten stond geleerd en ingeprent. *Zij* waren het uitverkoren volk, al de andere volken waren heidenen. Op de *Christenen* zag hij met de grootste verachting neer en de naam van Jezus werd nooit anders uitgesproken dan met schimp en spot.

In *dien* huiselijken kring, door *dien* vader opgevoed, groeide de kleine Levi,

de jongste van het gezin, op tot knaap.

Op dertienjarigen leeftijd verliet hij de Israëlietische school.

HOOFDSTUK II.

De sabbat is ingetreden. Van tevoren heeft Sara, de oudste dochter, de sabbatslamp aangestoken, zooals de overlevering gebiedt dit te doen. Vader Ben-Mozes, moeder Rebekka en al de kinderen zijn om de tafel vereenigd. De Talmud ligt voor den heer des huizes opengeslagen. Nu staat de jongste op, plaatst zich voor zijn vader en spreekt: „Ik ben de Heere, uw God, die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb.” En dan volgen de tien geboden.

Moeder Rebekka, gezeten in haar grooten leunstoel, kijkt met liefde en trots haar jongste aan. Hij is haar Benjamin, de laatste

van de tien, die zij heeft groot gebracht. Dien dag heeft hij afscheid van de school genomen. Maandag zal hij op een vak gaan. De anderen zullen binnen korter of langer tijd het ouderlijk huis voorgoed verlaten; enkelen zijn reeds zoo goed als geheel van huis, maar hem, haar jongste, mag zij voorshands nog behouden. Hij zal alleen overdag maar weg zijn, evenals toen hij nog op school ging. En toch zal het anders zijn; haar Levi is geen schooljongen meer.

Moeder Rebekka begint zich opeens oud te gevoelen. Tien kinderen heeft zij met eere grootgebracht. Met haar gedachten doorloopt zij weder de lange rij van jaren, waarin zij die allen heeft zien opgroeien, van dat haar oudste als een zuigeling in de wieg lag tot haar jongste toe. En daar staat deze nu ook al, zoo goed als aan de kinderschoenen ontwassen, gereed om den voet te zetten op de eerste sport der groote ladder. Wat zal er van hem worden? Hoe zal het hem gaan op den verderen levens-

weg? Zal hij in handel en wandel zijn vader gelijken; een voorbeeldig Israëliet, niet minder dan deze? Moeder Rebekka kan een zucht niet onderdrukken. De wereld is groot en de verleidingen zijn vele. Zoolang moeders vleugelen hem dekken, is er geen nood. Maar daarna! Als hij maar niet door de Christenen en door het Christendom wordt besmet!

Bij deze laatste gedachte valt er een schaduw op haar gelaat en legt zich een rimpel tusschen haar wenkbrauwen. Tot nog toe is hij van besmetting vrij gebleven. Wel heeft hij vriendjes gehad, die niet tot hun eigen volk behoorden, doch blijkbaar zonder nadeelig gevolg. Zij wil nu voor de toekomst ook het beste maar hopen. Doch hij gaat naar een Christen-patroon om een vak te leeren, en de rimpel wordt dieper op het voorhoofd der bezorgde moeder. 't Is een kwaad ding! Hoeveel liever had zij hem bij een Israëlietischen baas gedaan. Maar haar man heeft inlich-

tingen ingewonnen omtrent dien patroon en is te weten gekomen, dat deze volstrekt niet als een Christen leeft. Integendeel; geen enkelen godsdienstplicht neemt hij waar; er wordt gebeden noch gedankt in dat huis en geen Bijbel wordt er gevonden. Dat is althans nog een lichtpunt in dit moeilijke geval. En daarom: het beste er maar van gehoopt.

En zoo geschiedde het, dat Levi Jacobson, de jonge Israëliet, zijn intrede deed bij een Christen-patroon en in diens huis de begrippen van zijn Joodschen godsdienst medebracht. De zegenwenschen en vermaningen zijner ouders, de raadgevingen van broeders en zusters vergezelden hem. Met een hart, gloeiend van liefde voor zijn eigen godsdienst en vijandig jegens al wat Christen heette, koesterde hij geen achting voor zijn meester. Doch hij begreep, dat zonder deze eerste schrede op de maatschappelijke ladder geen andere konden volgen. Zoo hij maar eerst *iets* van het

vak afwist, zou hij wel bij een Israëlietischen patroon zien te komen. Dat was zijn ideaal, het doel, dat hij met alle krachten wenschte na te jagen.

Levi's patroon bleek in alle opzichten een man van de wereld te zijn, die zich in het minst niet bekommerde om het heil van zijn ziel. Hij jaagde alle ijdele genoegens na en dacht aan God noch zijn gebod. En hoewel Levi, wat zijn godsdienst betrof, aan niets zich behoefde te stooten, toch gevoelde hij zich in het nieuwe tehuis niet op zijn gemak. Hij bleef verlangen naar een Joodschen patroon en zijn ouders merkten dit met vreugde op; zij zagen daarin een bewijs van Levi's vroomheid en godsvrucht. En zij hielpen hem in de vervulling van zijn wensch. Toen een jaar verstreken was en hij zijn vak een weinig verstond, zochten zij een Joodschen meester voor hem op. Dat was een vreugde voor Levi! Nu was zijn begeerte vervuld; nu was zijn wensch verkregen. Met de nieuwe week ging hij

naar zijn nieuwen meester, een broeder in 't geloof!

Moeder Rebekka's hart was van een zwaren last ontheven. In stilte had zij gehoopt, maar meer nog gevreesd, het gansche jaar; gehoopt dat haar jongen niet zou worden meegesleept door de Gojims, zooals de Joden de Christenen noemen; gevreesd, dat toch hun verderfelijke omgang haar Levi ten slotte van het geloof zijner vaderen zou vervreemden. Sterk had zij Levi's wensch ondersteund om bij een Joodschen baas te komen en nu wist zij, dat hij veilig was en goed bewaard.

HOOFDSTUK III.

't Was een jonge man, die Israëlietische patroon, niet ouder dan vijf-en-twintig jaar, die met zijn moeder en zuster samen woonde. In dat gezin werd de jonge Levi opge-

nomen en, naar hij meende, behandeld als een eigen kind. De patroon was een knap vakman en dus werd ook hij goed in zijn vak onderwezen. Hier was nu het „Dorado”, het goudland zijner droomen. Hier wenschte hij te blijven, en met hartelijke liefde en vereering hing hij zijn meester aan. Hij beloofde dezen, niet heen te zullen gaan, alvorens hij zijn vak volkomen kende; doch „het hart des menschen overdenkt zijn weg, maar de Heere stiert zijn gang.” Dit schriftwoord zou ook nu weer bewaarheid worden. God sprak en het opgerichte plannengebouw stortte ineen, een puinhoop van vervlogen geluk.

't Was Zondagavond. Den geheelen dag was de heer Simons, Levi's patroon, eenigszins onrustig en zenuwachtig geweest, zonder dat iemand hiervan de oorzaak vermoedde. Herhaaldelijk zond hij Levi uit om boodschappen te doen. Nu eens moest hij dit, dan weer dat gaan halen. Wat den knaap wel zeer bevreedde was, dat zijn

meester den geheelen dag boven bleef en het zeer druk scheen te hebben met schrijven. Toen de klok zes uur geslagen had, zette Levi zijn pet op, groette den patroon en verliet het huis om naar de avondschool te gaan. Hij ging daar elken Zondagavond heen om onderwijs in den Joodschen godsdienst te ontvangen. Thuiskomende, wilde hij nog eenige werkzaamheden verrichten, doch een ongewone drukte deed zich aan hem voor. Wie beschrijft zijn verbazing en ontroering bij het schouwspel, dat zich aan zijn oog vertoonde? Daar zat de zuster van zijn jongen patroon, spraak- en wezenloos, terwijl de moeder hevig misbaar maakte. De kamer was vol Joden, die haar trachtten te troosten. De jonge Levi wist niet, wat van dit alles te denken. Niemand, die hem op zijn vragen antwoord gaf. Moedeloos, troosteloos en verslagen verliet de knaap het huis. Wat beteekende al die ellende? Wat was er tijdens zijn afwezigheid toch in dat huis gebeurd? — Nog

eer hij de straat ten einde was, wist Levi, dat zijn meester op noodlottige wijze om het leven was gekomen. Dàt was dus het einde van al zijn plannen en droomen! Doch de Heere, die dezen moeielijken weg met den knaap ging, had daarmede Zijn eigen, zegenrijk doel. Hij had iets anders, iets beters met den knaap voor. En aan Zijne hand leidde Hij hem op andere wegen, hooger dan die der menschen.

Levi was nu zonder werk. Dagen en weken liep hij rond, somber en droefgeestig gestemd. Wat moest er van hem worden? Waar zou hij nu weer belanden? Zijn verwachtingen waren vernietigd, zijn luchtkasteelen ijdel gebleken! Eindelijk evenwel slaagden zijn ouders er in, hem weer bij hetzelfde vak geplaatst te krijgen. Doch waar zij niet in slaagden was, hem weder bij een Joodschen patroon te plaatsen. Zoo kwam Levi dus door de besturende hand Gods opnieuw bij een Christen-meester, omtrent wien zijn ouders ditmaal echter

niet zulke heel nauwkeurige inlichtingen ingewonnen hadden. Misschien ook veronderstelden zij, dat deze man in levenswandel gelijk stond met den eersten patroon van hun kind. Hoe het zij, die nieuwe patroon was niet slechts in naam, hij was in werkelijkheid een christen, een getrouw volgeling van den grooten Meester, naar Wien hij zich noemde en genoemd werd. In zijn huis was de Bijbel geen boek, waarnaar gezocht moest worden en dat onvindbaar was. O neen, Gods Woord had daar een eereplaats. Het was geen verzegeld boek; men ontsloot het dagelijks. Elken morgen, als het ontbijt gedaan was, ging de heer des huizes voor in het lezen der Heilige Schrift; ook zijn onderhoorigen moesten daarbij tegenwoordig zijn, want hun onsterfelijke zielen wogen zwaar op zijn hart.

't Was tegen Paschen, dat Levi in zijn nieuwen dienst kwam. De huisheer was bij den morgengodsdienst tot de Lijdens-

geschiedenis gekomen en scheen een wijle besluiteloos, hoe nu te doen. Zou hij den knaap er bij nemen? En zou dit dezen geen ergernis geven, misschien zelfs voor altijd hem vervreemden van het Woord van God? Na eenige aarzeling, liet hij de keuze aan Levi zelve. Wenschte deze zich te verwijderen, totdat het lezen gedaan was? Of had hij er geen bezwaar in om toe te luisteren, wanneer er over den door zijn volk verworpen Messias gesproken werd?

Levi antwoordde, dat hem dit niet zou hinderen. Werkelijk liet het hem op dat oogenblik ook koud. Hij was als gevoelloos voor nieuwe indrukken, zijn ziel bleef nog steeds vervuld met het treurig lot van zijn vroegeren patroon en de overgang in deze geheel nieuwe omgeving herriep met verdubbelde kracht de vorige tooneelen voor zijn geest. Werkelijk verkeerde hij in die neergedrukte, sombere stemming, waarin iedere nieuwe indruk afleiding en verlichting geeft.

Toen sloeg de heer des huizes het Nieuwe Testament open en begon te lezen, en wel dat gedeelte uit het Evangelie van Mattheüs, waarin het lijden van den Heiland beschreven staat: hoe Deze den hooge priester beuigt, dat Hij de Christus is, de Zoon van God. Levi luisterde als het ware tegen wil en dank. Zijn geheele ziel werd gevangen genomen, geboeid door hetgeen hij hoorde, — hoorde voor het eerst van zijn leven, — hoorde zooals hij nog nimmer tevoren had gehoord. Wel had hij geweten, dat zijn volk Jezus van Nazareth gekruisigd had, nadat Hij door het Sanhedrin ondervraagd en veroordeeld was geworden, maar hij had zich dit gansch anders voorgesteld dan hij het in het boek der Christenen beschreven vond. Al die woorden, die hij nu hoorde, zonken weg in de diepte van zijn ziel; zij waren gelijk aan een zaad, door Gods eigen hand gezaaid, hetwelk eenmaal ontkiemen zou als een planting Zijner eer. Met verwondering vernam Levi de oude,

doch voor hem zoo nieuwe geschiedenis. Doch allengs herkreeg de twijfel en de oude vijandschap weer de overhand. Wát? Hij, Jezus van Nazareth, Hij zou de ware Messias, de Koning der Joden zijn? Hij, die als een gevloekte misdadiger de doodstraf der Romeinen onderging en aan een kruispaal stierf? Indien Hij de wezenlijke Messias ware geweest, zou Hij immers zich wel hebben losgemaakt van dat kruis, zou Hij zich niet hebben laten dooden. Immers, als de ware Messias komt, zoo was hem geleerd, dan gaan alle Joden weer naar Palestina, dan zal Hij heerschen als Koning in uitwendige pracht, met aardsche heerlijkheid. Het ging Levi als den discipelen, die ook in het eerst een koninkrijk van deze aarde verwachtten, totdat Christus zelf hun de oogen opende voor de werkelijkheid en hun betuigde, dat Zijn Koninkrijk *niet* van deze aarde was.

Weken en maanden volgden elkander op. Een geheel jaar ging voorbij. Elken morgen

hoorde Levi een gedeelte uit den Bijbel lezen; het Nieuwe Testament was hem nu niet vreemd meer. Hij kende thans de geheele geschiedenis van de kribbe tot het kruis; en ook die der Verrijzenis. Maar hij wilde er niet aan gelooven. Hij wilde alles vergeten, wat hij uit het boek der Christenen vernam. Zijn geweten was ontwaakt, maar hij wilde die stem tot zwijgen brengen. En dit trachtte hij te doen door verstrooiing te zoeken en dingen te doen, die niet overeenstemden met de geboden van God.

HOOFDSTUK IV.

Zoo bereikte Levi den leeftijd van achttien jaren, toen hij vriendschap aanknoopte met een Joodschen jongeling, Simon Fiësko geheeten, een goddeloozen knaap, die al zijn vermaak zocht op den breeden weg van het

verderf. Het kon niet anders, of deze omgang moest nadeelig werken op het gemoedsleven van Levi. Al spoedig begon ook hij vermaak te scheppen in het kwade. Simon stelde een eer in hetgeen hem tot schande strekte en verleidde ook Levi tot gruwelijke zonden en slechtheid. Doch God de Heere, die door Zijn Woord reeds de hand op dezen had gelegd, liet hem niet los als een prooi van Satan. Neen, Christus, de sterke Held, die zoo menigen zondaar heeft opgezocht en vrijgemaakt van de kluisters van Satan en die nooit loslaat wien Hij eenmaal gegrepen heeft, Hij volgde Levi op al zijn wegen en hield hem trouw in het oog. De Goede Herder, die niet rust vóór Hij het verloren schaap wedergevonden heeft, ging ook dit lam van Zijn kudde na op het donkere pad. En niet dan nadat dit eerst verward en gevangen zat in de strikken van zonde en bederf, kwam Hij om het daaruit te bevrijden voor eeuwig. De liefelijke, zachte stem van den Goeden

Herder was door Levi vernomen en het baatte niet of hij al trachtte haar te overstemmen door de wereld daarbuiten. Altijd weer en steeds inniger klonk die zachte stem daarbinnen door alles heen: „Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop. Laat Mij in en Ik zal Avondmaal met u houden, en gij met Mij.” Maar Levi wilde de deur zijns harten niet open doen voor Koning Jezus; neen, hij hield haar gesloten, ging de wereld in en liet den Heiland buiten staan. Doch de zachte hand bleef kloppen. De wreed doorboorde voet, die den weg weet te vinden over bergen van bezwaren en rotsblokken van hindernissen, verwijderde zich niet van die gesloten deur. En al trachtte de knaap zelfs den grendel dicht te schuiven, die hand bleef kloppen, die Gestalte bleef staan en wachten, wachten totdat haar zou worden opengedaan. Daar stond Hij, de liefdevolle, levende Heiland, kloppend, wakend, wachtend. Zijn voeten waren vermoeid en stuk gereten, Zijn hoofd

was bebloed en vol wonden, Zijn kleed met nachtvorst overtogen, Zijn haarlokken met ochtenddauw bevochtigd. De avond daalde en de ochtend rees en steeds stond Hij daar en klopte. Maar de stem daar binnen, achter de grendelen en sloten, antwoordde maar steeds: „Doe mij geen moeite aan, de deur is gesloten, hier binnen is voor u geen plaats. Gij, Jezus van Nazareth, Gij zijt mijn Messias niet, van u wil ik niet weten; wij, Israëlieten, verwachten een aardschen Vorst, die zal heerschen van de zee tot aan de rivier.”

Toen antwoordde de stem van buiten en sprak, heel zacht en toch doordringend: „Want Hij is als een rijsje voor zijn aanzicht opgeschoten, en als een wortel uit een dorre aarde; Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zoo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben. Hij was veracht, en de onwaardigste onder de menschen, een man van smarten, en verzocht in krank-

heid; en een iegelijk was als verbergende het aangezicht voor Hem; Hij was veracht, en wij hebben Hem niet geacht.”

Plotseling ontwaakte Levi. Wie zeide dat? Wie had die woorden gesproken? Was het niet een van zijn eigen profeten, de profeet Jesaja? En zou dit werkelijk van den Messias gelden? Vreemd. Hij wilde toch dat gedeelte uit de profetieën eens opzoeken; hij wilde in elk geval eens goed lezen wat daar stond. En . . . voorzichtig werd daarbinnen de grendel van de deur geschoven, heel zacht, onhoorbaar zacht. Bij het flauwe schijnsel eener nachtlamp, in de nachtwake, sloeg Levi het boek Jesaja open en begon te lezen. Alles in huis was in rust, ieder sliep. Geen enkel geluid onderbrak de stilte. Het gebogen hoofd beschenen door het onzeker geflikker van het oliepitje, zat de jeugdige Israëliet binnen de enge wanden van zijn slaapvertrek en las. Het drieënvijftigste hoofdstuk van Jesaja lag voor hem. Hij begon bij het eerste vers

en hield niet op, vóór hij het geheele hoofdstuk ten einde gelezen had. En o wonderbaar! daar werd de deur ontsloten. Een zachte, bevende hand tastte onzeker rond. 't Was nog maar een nauwe opening, waardoor een enkele lichtstraal binnendrong. Maar die lichtstraal was het afschijnsel van het goddelijk aangezicht van Hem, die al dien tijd had buitengestaan, kloppend, wakend, wachtend; van dat heilige, majestueuze, liefdevolle gelaat; van die zachte, teedere oogen, wier blik zoo menigmaal een zondaarsziel heeft getroffen en voor eeuwig aan zich geboeid. Die lichtstraal viel in de donkere ziel van den jongen man en verlichtte zijn verduisterden blik. Een hand, een doorboorde hand werd uitgestoken, die hem de schellen van de oogen nam en de blinde zag! In diepe ontroering zonk de jonge man neder aan de doorboorde voeten en riep uit: „Kom in, gij Gezegende, waarom zoudt Gij buiten staan?” Toen vielen de grendelen

en sloten en de Heiland trad in. En op de vraag: „Wie zegt gij dat Ik ben?” antwoordde Levi uit het diepst van zijn ziel: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods, de Koning Israëls!” En Hij zeide tot hem: „Zalig zijt gij, want vleesch en bloed hebben u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, die in de Hemelen is. Maar nu, neem uw kruis op en volg Mij.” En Levi riep uit: „Heer, ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat; Gij zijt het Lam, waarvan Jesaja geprofeteerd heeft, dat geslacht is voor de zonden des volks. Ja, ik wil U volgen, waar dan ook heen!” Toen sprak de stem heel zacht, maar met grooten nadruk: „Wilt gij het Lam volgen, waar het ook heengaat? Welnu, het Lam ging den kruisheuvel op; het leidt naar Golgotha.”

HOOFDSTUK V.

Zoo was in dien nacht in de ziel van den jongen man een overwinning behaald door Christus op Satan. Levi Jacobson had zich gebogen voor den Koning der Joden en Hem als den waren Messias erkend. Hij had voor Christus gekozen om Hem te dienen en te volgen. Duidelijk zag hij den weg zich aangewezen. Hij verwachtte een hevigen strijd tusschen hem en de zijnen. In den aanvang mocht de verandering, die met hem had plaatsgegrepen, verborgen blijven, op den duur zou dit niet gaan.

Nacht op nacht zat de jonge man bij zijn lampje en onderzocht de Schriften. Thans streed hij geen moedwilligen kamp meer tegen de overtuigendste bewijzen in, zooals toen hij voor het eerst den Bijbel hoorde lezen in het gezin van zijn meester. Hij had zich nu gewonnen gegeven, Christus had getriumfeerd. Hij was een volgeling van

den verworpen Messias geworden. Zijn Koning ging hem nu voor en het waren Diens voetstappen, welke hij drukte; het was Diens kruis, dat hij torste. Een onuitsprekelijke vrede, een groote blijdschap volgde het genomen besluit.

Het eerste wat Levi thans deed, was den omgang met zijn oude vrienden afbreken, want hij wist dat er geschreven stond: „Zoo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld.” Vooral met Simon Fiësko brak hij voorgoed. Deze noemde hem een dwaas, toen hij de reden vernam en trachtte hem nog van zienswijze te doen veranderen. En toen dit niet hielp, schoot hij zijn pijlen op Levi af en begon hem te beschimpen, doch zonder dat hij iets daarmee won.

Het was te begrijpen, dat Levi's veranderd gedrag ook voor zijn ouders niet verborgen bleef. Eens op een morgen vond zijn moeder een Oud Testament in zijn slaapvertrek. Zij toonde dit aan haar echt-

genoot, die er terstond beslag op legde en het verbrandde. Niet lang daarna vond zij een geheelen Bijbel. Levi had de gewoonte, wanneer hij des nachts had zitten lezen, dien, eer hij ter ruste ging, onder zijn hoofdkussen te leggen. Des morgens legde hij hem in een kistje, dat hij afsloot. Dezen keer had hij vergeten, zijn Bijbel weg te bergen en bemerkte dit eerst 's avonds, toen hij hem weer voor den dag wou halen. Zijn moeder had het boek onder het kussen gevonden en mee naar beneden genomen. Zeer bedroefd, dat hij nu het Woord van God moest missen, begaf hij zich ongetroost ter ruste. Den volgenden dag doorzocht hij het geheele huis, doch tevergeefs. Hij durfde niets vragen en zijne ouders zeiden ook niets. Hij bad tot God, geloovende in Zijn macht, ook om den verloren schat te doen wedervinden. Nadat drie dagen verlopen waren en de Bijbel nog steeds niet gevonden was, gaf Levi moedeloos en neerslachtig het bidden op.

Waarom zou hij nog langer bidden? Ongetwijfeld had zijn vader het kostbare boek verbrand, zooals hij ook met het Oude Testament had gedaan.

Weder ging een dag voorbij en was het avond geworden. Gedrukt en ontmoedigd beklom Levi de trap, die naar zijn slaapvertrek leidde. Weer zou hij zich ter ruste moeten leggen, zonder Gods Woord te kunnen lezen. Doch plotseling drong als een lichtstraal dit woord in zijn ziel: „Eer zij roepen, zoo zal Ik antwoorden.” Dat was een woord uit den Bijbel, door God zelf gesproken! En o wonder, toen hij in zijn slaapvertrek kwam droomde hij, of was het werkelijkheid? Daar lag de Bijbel op zijn stoel! „Dat heeft God gedaan!” riep hij verblijd uit. Hij drukte het boek aan zijn hart. Dat was een verrassing, zooals hij niet had durven hopen. God zelf had hem zijn schat teruggegeven en nimmer spraken zijn ouders een enkel woord over het geval. Zoo werd hij „in de kracht

Gods bewaard door het geloof tot zaligheid." (1 Petr. 1 : 5).

Vader Ben-Mozes echter zag zijn zoon met wantrouwende blikken aan. Vooral na het vinden van den Bijbel nam zijn achterdocht toe. Hij begon in alle stilte de gangen van zijn zoon te volgen en kwam nu ook tot de ontdekking, dat deze wekelijks een samenkomst van eenige christen-vrienden bijwoonde, om met hen een gedeelte uit de Heilige Schrift te bespreken. Nu waarschuwde vader Jacobson zijn zoon en toen woorden niet hielpen, besloot hij tot strengere maatregelen zijn toevlucht te nemen. Doch ook hierdoor werd Levi niet aan het wankelen gebracht. Menigmaal wanneer er harde woorden vielen, ontwaarde hij de beschermende hand des Heeren, Die hem in dezen vurigen oven bewaarde. Op zekeren avond, toen hij zich weder op weg bevond naar de vergadering zijner vrienden, gebeurde er iets, dat hem verhinderde verder te gaan. Hij vertoefde nu eenigen

tijd bij een ouden man, dien hij meer van nabij had leeren kennen. Thuisgekomen, werd hij echter door zijn vader in een streng verhoor genomen. Het eene driftige woord volgde op het andere. Wilde hij ook een Christen worden? Waarom hield hij het dan met hen? Hij zou schande brengen over zijn geslacht en over het huis van zijn vader. Zijn moeder zou hij een ontijdigen dood doen sterven. Weende zij niet alle dagen heete tranen over de afvalligheid van haar jongsten zoon, haar Levi, haar Benjamin! Er moest en er zou nu, nu terstond, een einde aan dit alles komen. Als hij van zijn dwaalweg weer wilde keeren, behoefde hij geen kostgeld meer te betalen; al wat hij verdiende, mocht hij behouden en hij zou het er thuis even goed om hebben, ja nog beter zelfs. Men zou alles doen om hem het leven aangenaam te maken.

Terwijl zijn vader hem het vuur zoo na aan de schenen legde, zat moeder Rebekka stil te weenen. Zij wist, wat haar man van

plan was. Bleef Levi in zijn nieuw geloof volharden, dan zou hem het ouderlijk huis worden ontzegd, hij zou er uit worden verdreven. En zij, zij zou haar Benjamin hebben verloren. Zwaarder slag nog dan dat zij hem naar het graf had zien dragen zou dit zijn voor haar moederhart. Reeds begon vader Ben-Mozes den jongen man er mede te dreigen. Levi stond voor de keuze. De beslissende stap moest nu geschieden. Wien zou hij kiezen, Satan of Christus? Aardsche zegeningen en voorspoed of Christus en Diens kruis? De vorst der duisternis deed zich voor als een engel des lichts, niet dreigend, maar lokkend en vleiend. Zou hij zijn ouders verzaken? Stond er niet in de Schrift: „Eert uwen vader en uwe moeder, opdat uwe dagen verlengd worden, en opdat het u welga in het land, dat u de Heere, uw God, geven zal?” Sprak de wet niet uitdrukkelijk van de gehoorzaamheid, den ouderen verschuldigd? Kon er zegen rusten op verzet tegen

het ouderlijk gezag? Zou God hem dáárom weldoen? Zoo vleide de Satan en poogde zijn geslingerde ziel te verwarren. Maar eene andere stem zeide: „Zoo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende,” en „Wie vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig,” „Wie zijn kruis niet op zich neemt, en Mij navolgt, die kan Mijn discipel niet zijn.” Dát was genoeg. Hij, de sterke Held, verbrak met zijn zachten szepter de pijlen van Satan. God zelf gaf Levi de woorden te spreken, die hij zeggen moest. Met rustige waardigheid zeide hij: „Als u niet wilt hebben, dat ik naar de bijeenkomsten der Christenen ga, dan zal ik zulks nalaten, maar ik blijf in Christus gelooven.”

Die laatste woorden waren voor Ben-Mozes te veel. Hij ontstak in woede, greep zijn zoon aan en slingerde hem met kracht tegen den muur. Daarop volgde een onbeschrijfelijk tooneel. Maar Levi wankelde niet. Hij streed met de wapenen des geloofs

onder de banier van Koning Jezus en
hij zegevierde in de kracht van zijn Heer.

De teerling was geworpen. Het lot was beslist. Levi Jacobson was thans door zijn ouders erkend als een volgeling van den verworpen Messias. Hij werd een Christen genoemd.

HOOFDSTUK VI.

Ongeveer een uur later bevond Levi zich in zijn slaapvertrek en begaf hij zich terstond ter ruste. Hoe zwaar ook de slag was geweest, dien zijn vader hem had toegebracht, zijn hart was vervuld met een onbeschrijflijken vrede. 't Was hem vergund geworden te lijden voor den naam van Jezus en Diens goedkeuring was nu het loon na den strijd. Te midden van de weldadige stilte klonk het hem tegen: „Zalig die vervolgd worden om der gerechtigheid

wil. Zalig zijt gij, als u de menschen smaden om Mijnentwil.”

Niet lang echter had Levi te bed gelegen, of de voetstap zijns vaders klonk op de trap en weldra trad Ben-Mozes het slaapvertrek van zijn zoon binnen. Met geweld haalde hij Levi uit bed en gebod hem, in de heftigste bewoordingen, terstond het huis te verlaten. Zelfs werd hem niet eens vergund, de noodige kleedingstukken aan te trekken. In den nacht werd hij de straat opgejaagd.

Maar nu kwam moeder Rebekka tusschenbeide. Haar Levi, haar kind, hetwelk zij met zooveel teedere liefde had gekoesterd en verzorgd, waaraan haar hart hing met al de liefde eener moeder, hij zou worden buiten geworpen, in den nacht! Dit kon zij niet gedoogen. Zij smeekte haar man, zóó ver niet te gaan. En vader Ben-Mozes gaf toe. Levi mocht in de ouderlijke woning blijven. Maar hij had daar nu bijna geen leven meer. Niet alleen zijn ouders, ook

zijn broeders en zusters maakten het hem moeilijk. Toch ontliep hij het kruis niet. Hij begreep, dat hij juist in zijn eigen omgeving zijn licht moest laten schijnen en de smaadheid van Christus blijmoedig dragen. Hij bad in stilte, dat, zoo God een anderen weg beter voor hem keurde, hem dit ook duidelijk mocht worden aangewezen. Doch het bleek Gods wil te zijn, dat Levi in het ouderlijk huis bleef. En de Heer gaf hem bij voortduring de kracht om het kruis, dat Hij hem op de schouders had gelegd, gewillig te dragen. Menigmaal, wanneer de strijd in den kring der zijnen hem te zwaar dreigde te worden, vernam hij, diep in zijn hart, dit moedgevend woord: „Wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden.” Of die woorden in den Bijbel stonden? Hij wist het niet, maar het was, als werden ze hem ingefluisterd. Het was de Heilige Geest, die aldus werkte aan de ziel van den jongen krijgsknecht van Christus.

Had Levi in huis een moeielijk leven, ook van buiten begonnen de invloeden zich te doen gelden. De levensweg van sommige zijner broeders en zusters had hen buiten de stad hunner geboorte gevoerd, maar het gerucht van Levi's overgang tot het Christendom was toch tot hen doorgedrongen. Het duurde niet lang, of er kwamen brieven, waaruit de jeugdige Christen tot het inzicht kwam, dat zij hem alles behalve vriendelijk gezind waren. De oudste der broeders, Jonathan, dreigde, dat hij hem in een krankzinnigengesticht zou trachten opgesloten te krijgen, indien hij — Levi — het christelijk geloof niet verzaakte. Hij vond dit den besten weg om den dwalende van zijn kwaal, zooals hij het noemde, te genezen. „Gij,” zoo schreef Jonathan, „zult geheel alleen op de wereld staan, omringd van degenen, die u ongelukkig hebben gemaakt. Als gij eenmaal een der hunnen zijt, laten zij u loopen; dat zult gij zien. Niemand zal u in iets

ter wille zijn. Uw familie keert zich geheel van u af en uw nieuwe vrienden zullen onverschillig de schouders over u ophalen en zeggen: „wij hebben niets met u te maken; wij kunnen u niet helpen.” Geloof mij, zoo zal het gaan.”

Deze en soortgelijke brieven ontving Levi. Want Satan heeft meer dan één pijl in zijn koker. Waar dreigementen niets vermochten, daar nam hij de gebeden en de tranen eener liefhebbende zuster tebaat. Zij, Rachel, had hem gevraagd, waarom hij toch eigenlijk een Christen was geworden. Onomwonden had hij toen rekenschap kunnen geven van de hoop, die in hem was. Doch nu regende het weer brieven, de een al onaangener dan de andere. Hij zou, zoo heette het, de oorzaak worden van den vervroegden dood zijner moeder. Vooral dit verwijt deed hem zeer. Als iets hem tot terugkeeren had kunnen nopen, dan zou het deze pijl zijn geweest, maar Hij, Die zelf ook éénmaal van den booze verzocht was geworden,

hief Zijn schild over hem op. Had Hij niet in Gethsemané Zijn zwaren strijd gestreden tegen de macht der duisternis om allen, die, als Hij, verzocht werden, terzijde te kunnen staan? Uit den angst zijner ziel riep Levi tot Hem en de Heer verhoorde zijn gebed.

Inmiddels hielden ook zijn ouders niet op, van alles te beproeven, wat hem maar afvallig kon maken. Nu eens beproefden zij dit door overreding, dan door dreigementen. Maar niets mocht baten. Ondanks vijandschap, smaad, hoon en spot was en bleef Levi een getrouw getuige voor den Naam des Heeren, gelijk geschreven staat: „De oogen dergenen, die zien, zullen niet terugzien.” Jes. 32 : 3.

Toen het echtpaar Jacobson begreep, dat zij met al hun pogingen niets vorderden, besloot vader Ben-Mozes, die lang geaarzeld had, de zaak in andere handen te geven. De zaak was toch reeds ruchtbaar geworden. En dus stapte hij op zekeren

dag zijn deur uit om een bezoek te gaan afleggen bij den Opperrabijn.

HOOFDSTUK VII.

Het duurde niet lang na dat bezoek van vader Ben-Mozes bij den Opperrabijn, of deze hoogwaardigheidsbekleeder der Joden liet Levi bij zich ontbieden. Twee uren hield het onderhoud aan. De Opperrabijn wendde alles aan om den jongen Christen zijn Heiland te doen verzaken, maar . . . het was vergeefsche moeite. Levi zou in den ban gedaan, van de gemeenschap der Joden afgesneden, uit de synagoge geworpen worden, doch wat nood! Vrij mochten de stormen woeden en de waterstroomen tegen het huis aanslaan, dat op de steenrots was gegrond, het huis kon niet ternedergeworpen worden, werd niet uit zijn plaats bewogen, want het was gefundeerd in de Rots der Eeuwen.

O, wel zal de Eeuwigheid noodig zijn om God te danken voor Zijn onuitsprekelijke genade! Hoe blinkt zij uit in de bekeering van dezen Israëliet, die, evenals Paulus, uit het midden zijner broederen afgezonderd werd als een uitverkoren vat om Christus' Naam te dragen van de verwerpers van hun Koning en Messias.

Toen vader en moeder Jacobson zagen, dat alle pogingen om Levi van meening te doen veranderen, schipbreuk leden, begonnen zij hem meer zijn eigen gang te laten gaan. Of liever gezegd, God bewoog hun hart, dat zij hem meer vrijheid lieten in het vervullen van zijn nieuwe godsdienstplichten. Oogluikend zagen zij toe, dat hij naar de kerk ging en christelijke boeken las. Maar Levi bad en dankte voor en na de verschillende maaltijden eenvoudig en eerbiedig, zoals de Christenen de gewoonte hebben te doen. De Joodsche verrichtingen, waarbij dikwijls in het minst geen eerbied werd in acht genomen, stuitten

hem tegen de borst. En dit was Ben-Mozes nu weder een doorn in het oog. Hij vond het al erg genoeg, een zoon in huis te hebben, die in den Nazarener geloofde, en kon niet toelaten, dat deze geheel een ver-zaker werd van den ouden Joodschen vorm. Liever wilde hij sterven dan dit zoo maar ongestraft aan te zien. Dan moest de afvallige toch maar het huis uit. Hij kon kiezen: of de wet nakomen, of het ouderlijk huis verlaten. Levi nam den bedenktijd, die hem gesteld werd aan, en bad met ernst, getrouw te mogen zijn. Toen de bedenktijd om en het oogenblik op handen was, waarop hij zich verklaren moest, klopte zijn hart van hevige onrust. Hij verzekerde echter aan zijn vader, dat hij van de spijzen, die hem werden voorgezet, geen gebruik zou maken, indien hij niet op Christelijke wijze daarover een zegen mocht vragen. En wat zeide vader Ben-Mozes? „Ga je gang maar, een ieder doe op zijn eigen manier!”

Welk een verrassend en verblijdend woord was dit voor den jongen Christen! Zoo blijkt ook hieruit al weder de bevestiging van het woord der Schrift, hetwelk zegt, dat God de harten der koningen neigt als waterbeken. Hij hoort het gebed en Hij verhoort de bede, die naar Zijn wil is.

Zoo kon Levi dus ongestoord zijn plichten als Christen waarnemen. Doch nu dreigde een ander gevaar. Hij begon te meenen, dat hij het nu al een heel eind gebracht had in Gode te behagen, evenals de rijke jongeling, die in zelfgenoegzaamheid sprak: „Ik onderhoud de geboden; wat ontbreekt mij nog?” Uitwendig was hij een christen, doch hij moest nog worden rondgeleid op den weg der zelfkennis en de diepte van zijn zondig hart leeren zien, dat hart, waaruit voortkomen alle ongerechtigheden. Hij moest nog leeren verstaan, dat zoo ons godsdienstig leven nog gegrond is op uiterlijkheden, op goede werken en plichtsbetrachting, wij nog verwerpelijk zijn in

het oog van God; dat het niet genoeg is, zoo het uiterste des drinkbekers maar gereinigd is, doch dat het hart moet worden veranderd door genade en dat dit alleen kan geschieden door het reinigende bloed des Heeren Jezus Christus; dat het alleen de mantel van Zijn gerechtigheid is, die onze zonden volkomen bedekt en ons in Gods oog rein doet zijn.

Levi was nog maar een beginneling, doch de Heilige Geest, de Groote Onderwijzer en Voorlichter, zou komen op Zijn tijd en hem rondleiden op den weg des heils. Sprak ook Paulus niet, de Apostel bij uitnemendheid: „Niet, dat ik het alreede gegrepen heb, of alreede volmaakt ben; maar ik jaag er naar, of ik het ook grijpen mocht, waartoe ik van Christus ook gegrepen ben.” Hij, die dat groote werk in Paulus begonnen had en die nooit laat varen het werk Zijner handen, Hij had ook Levi gegrepen en zou Zijn werk aan hem voleinden. Langzaam, doch volkomen

werkte de Heilige Geest in Levi voort en liet hem zijn eigen zondig hart zien, hetwelk vol hoogmoed, begeerten en onreine driften was. En toen kwam hij ook eerst recht tot het besef van schuld. En met Paulus riep hij uit: „Ik ellendig mensch! wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods!” Hij zag zich melaatsch, vol van zonden en daartegenover de heiligheid en de rechtvaardigheid Gods. O, indien God met hem in het gericht trad, moest hij dan niet omkomen? Maar ziel juist toen hij begon te wanhopen aan zijn eeuwig behoud, kwam de Goddelijke Onderwijzer, de Heilige Geest, en toonde hem nu ook de gerechtigheid van Christus. Daar stond Levi als de melaatsche, onrein van den hoofdschedel af tot de voetzool toe, en Satan trad beschuldigend tegen hem op om al zijne zonden hem in het gezicht te werpen, zeggende: „Gij zijt de mijne, want gij hebt mijn werken gewerkt in uw vorig leven.” Doch daartegenover stond de Heilige Geest

en toonde hem Christus, den vlekkeloos reinen Middelaar, zooals Deze zijn voorspraak was bij den Vader: „Ik wil niet, dat deze verloren ga. Ik heb verzoening gevonden. Ik bedek hem met Mijn gerechtigheid als een kleed. Hij is de Mijne!” Toen wist Levi, dat hij met lichaam en ziel, beide in leven en sterven, het eigendom van Christus was. 't Was hem gegaan als de dichter, die zong:

Eens was ik een vreemd'ling voor God en mijn hart,
Ik kende geen leed, ik gevoelde geen smart,
Ik zei niet „mijn ziele doorziet gij uw lot,
Hoe kunt gij rechtvaardig verschijnen voor God?”

Ik deed als Jeruzalems dochters welcer,
Ik weende om de pijn van mijn lijdenden Heer,
Maar 'k dacht er niet aan, dat ik zelf door mijn schuld
Zijn kroon heb gevlochten, Zijn beker gevuld.

Nu ken ik die waarheid, zoo diep als Lewis,
Dat Christus alléén mijn gerechtigheid is.
Nu vrees ik geen vijand, nu verwin ik het graf,
Nu neemt mij geen Satan de zegekroon af.

HOOFDSTUK VIII.

Heerlijke tijden werden nu door Levi doorleefd. Het ging hem in sommige oogenblikken als Paulus, die opgetrokken werd tot in den derden hemel. God openbaarde zich al meer en meer aan zijn ziel, de Persoon van den Verlosser werd hem steeds dierbaarder, hij verlangde naar den hemel. Het ging hem als de discipelen op den berg der verheerlijking. Ook dezen moesten afdalen en de vallei weer in; nadat zij met den Meester op Thabor hadden vertoefd, moesten zij Hem volgen in Gethsemané. Op de zonnige hoogte in de gemeenschap met Christus, volgde het schaduwdal der beproeving; waar de Meester den lijdensweg had bewandeld, kon de discipel niet beter verwachten. Maar de liefde van Christus hielp hem door en over alles heen.

Het werd nu ook zijn begeerte om Hem te belijden voor de gemeente en het zegel van den doop te ontvangen. Trots alles

wat zich daartegen verzette, wies dit verlangen. Zijn ouders vroegen menigmaal, of hij al gedoopt was. Als dat gebeurde, mocht hij niet langer in huis blijven. Doch Levi beloofde hun, het te zullen zeggen, wanneer deze gebeurtenis plaats greep.

Levi was nu drie en twintig jaar. Meer en meer zag hij uit naar den dag des doops, God biddende, dat deze spoedig voor hem mocht aanbreken. Hij nam nu ook geregeld onderwijs in de Christelijke leer, want tegelijk met den doop zou hij belijdenis doen.

Zoo lang hij nog niet gedoopt en dus ook niet als lid der Christelijke kerk erkend was, hoopten zijn ouders nog steeds, dat Levi zou terugkeeren. Is een Jood eenmaal gedoopt, dan houdt hij niet alleen op Jood te zijn, maar ook alle familiebetrekkingen zijn afgesneden; voor zijn ouders zelfs is hij als dood. De doop is de scheidsmuur, die alles van hem vervreemdt. Al is een Israëliet de grootste booswicht, dief, dronk-

aard, ja zelfs moordenaar, — zoo lang hij maar niet gedoopt is, wordt hij door de zijnen nog erkend. Doch met den doop houdt hij op te bestaan.

Het gewichtige tijdstip, waarop de groote gebeurtenis zou plaats grijpen kwam al naderbij. Met Paschen zou Levi door doop en belijdenis in de gemeenschap der Christenen worden opgenomen. Een maand tevoren gaf Levi, volgens belofte, hiervan kennis aan zijn ouders. Vader Ben-Mozes hoorde de mededeeling schijnbaar kalm aan. Het bevreemde Levi dan ook zeer, dat hij in het geheel geen antwoord kreeg. Hij had niet anders verwacht, of zijn vader zou in heftige bewoordingen tegen hem zijn uitgevaren. Maar neen, het was, alsof God zelf zijns vaders tong geboeid hield.

Eindelijk brak de groote dag aan. 't Was Goede Vrijdag. Met een hart, kloppend van heilig ontzag, had de jeugdige belijder den dag, waarop des avonds de plechtigheid zou plaats hebben, tegemoet gezien. Vreemd,

— maar de geheele maand, welke aan dien dag was voorafgegaan, hadden zijne ouders het onderwerp van den doop niet meer aangeroerd. Levi ging dien avond naar de kerk, maar geen der huisgenooten vroeg, waar hij heenging. Was het een beschikking van God, Die hem bij de innerlijke aandoeningen de uitwendige wou sparen? Zeker wel. Want had het echtpaar Jacobson er bij gedacht, dat hun zoon juist dien avond werd gedoopt, gewis hadden zij met behulp van andere Joden alles in het werk gesteld om dit te verhinderen. Doch onder Gods voorzienig bestuur kon thans de doopplechtigheid onverhinderd voortgang hebben.

HOOFDSTUK IX.

Overvol was het kerkgebouw dien avond, waar de jonge Israëliet werd binnengeleid om in de gemeenschap der Christenen te

worden opgenomen. Ofschoon zijn hart bezwaard was over mogelijke stoornis van de zijde der zijnen, was er toch een lof- en danktoon in zijn hart. Had het God niet behaagd, hem uit zoovele duizenden van nog verharde Joden over te brengen uit de duisternis tot zijn wonderbaar licht? Daar stond hij te midden van die groote schare en hoorde hij het plechtige woord: „Levi, ik doop u in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes.” En Levi Jacobson, de Israëlietische loot, was ingeënt in den Olijfboom, was een rank geworden van den wijnstok Christus, een planting van de hand des Grooten Landmans. Het bloed van Christus, den eens door hem verachten Messias, was over hem gekomen; niet, zoals zijn volk het eenmaal over zich riep, maar tot verzoening en behoudenis. Nu kon hij ook belijdenis doen van het geloof, dat in hem was. En hij bad, of hij nu ook de gave des Heiligen Geestes ontvangen mocht, zoals de Schrift

zegt: „Een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.”

God verhoorde dat gebed, doordien hij Levi Zijn verborgen omgang deed smaken.

En zag deze thans niet op tegen, deinsde hij niet terug voor de vervolgingen en mishandelingen, die hem wachtten van den kant der zijnen? O neen. Meer dan te voren door God zelf bekrachtigd, verliet hij de kerk als een strijdbaar held. Doch niemand, die bij zijn thuiskomst iets vroeg. Blijkbaar dacht men niet over hetgeen met Levi was geschied. Maar den volgenden dag, des Zaterdag, dus op den Sabbat, vernamen zijn ouders van andere Joden, die ook in de kerk waren geweest, wat er met hun zoon was geschied.

Terstond, toen hij dien avond thuis kwam, vroeg hem zijn moeder, of het waar was, dat hij zich gisteren had laten doopen. Zijn bevestigend antwoord wekte dermate

haar ergernis en gramschap op, dat zij op dat oogenblik geen woorden kon vinden om zich te uiten. Des nachts sliep ze niet en eer het nog goed morgen was, stond zij al weder op om zich naar boven, naar de slaapkamer van haar jongsten zoon, dien zij nu niet meer als zoodanig wilde kennen, te begeven. Heftig voer zij tegen hem uit. Hij moest onmiddellijk het huis verlaten. Wie zulk een schande over haar hoofd bracht, kon zij niet langer haar kind noemen.

Vader Ben-Mozes, door het rumoer boven zijn hoofd gewekt, kwam met haastige schreden de trap op om te zien, wat daar toch op de kamer van Levi aan de hand was. Hij hoorde de bedreigingen van zijn vrouw jegens zijn zoon en inplaats van aan deze zijn goedkeuring te hechten, kwam hij tusschenbeide en verhinderde op zijn beurt, dat Levi de deur werd uitgejaagd. Zoolang de doop nog niet had plaats gevonden, had moeder Rebekka gehoopt, dat

haar kind tot inkeer kwam en was zij het geweest, die hem tegen den toorn van haar man in bescherming nam. Doch nu het lot beslist en Levi een erkend Christen en afvallige geworden was, nu kende zij geen mededoogen meer. Zij had hem uit haar hart gebannen, althans zij had getracht dit te doen en wenschte hem niet meer onder haar oogen te zien. En zoo was het thans de vader, die den zoon tegen de moeder in bescherming nam. Zoo weet de Heere de Zijnen te behoeden en wordt bewaarde hetgeen God door den profeet Jesaja zegt: „Alle instrument, dat tegen u bereid wordt, zal niet gelukken;” huisgenooten worden tegen elkander verdeeld, ouders en kinderen staan tegen elkander op, gelijk de Heiland eenmaal sprak.

Langer nog dan een jaar bleef Levi in het huis zijner ouders en wonderlijk, daarna, na al die huiselijke stormen, kwam er een adem des vredes over het gansche

gezin. Was het, wijl er door dien éenen kracht uitging van den levenden Christus, Die over de Zijnen de banier verheft en hen dekt met Zijn vleugelen? Ongetwijfeld. Doch toen des Heeren doel met Levi bereikt was, toen baande God een anderen weg voor zijn jongen dienstknecht. Dat oude Israëlietische echtpaar had in zijn jongsten zoon een levenden getuige van Christus leeren kennen. Nu nam God het licht van hen weg en plaatste het op een anderen kandelaar. Levi trad in het huwelijk. Hij kreeg een Christin tot vrouw en werd nu zelf het hoofd van een gezin, de priester in zijn huis. Hij was uit den nacht van stormen en droefheid gekomen tot het heerlijk licht van een nieuwen, schoonen morgen en voedde zijn eigen kinderen op in de vreeze des Heeren, als twijgen van den grooten, levenden, immer groenen Olijfboom, die vruchten draagt ten eeuwigen leven.

Vader Ben-Mozes en moeder Rebekka bezochten te zamen nog vele malen het

christelijke huisgezin van hun jongsten zoon. Steeds werden zij hartelijk door Levi en diens vrouw ontvangen, want het „Eert uw vader en uw moeder,“ werd door hen met allen eerbied in beoefening gebracht. Wel smartte het hun zeer, dat hun bedaagde ouders van den Naam Jezus niets wilden weten en ook ten laatste als vijanden van het Kruis de eeuwigheid ingingen, maar God, vrijmachtig in Zijn genadebetoon, antwoordt niet van Zijn daden; een sluier dekt alsnog de Eeuwigheid, eerst hierna maals zal het waartoe en waarom van veel openbaar worden.

Twee dagen vóór den dood van vader Ben-Mozes bezocht Levi hem en vroeg hem, of hij thans bereid was om God te ontmoeten, wiens wetten wij allen overtreden. Maar de oude Jacobson antwoordde, dat hij nooit kwaad had gedaan. Zoo stierf hij in verblindheid en onbekeerdheid des harten en ging onvoorbereid de Eeuwigheid in.

HOOFDSTUK X.

Moeder Rebekka overleefde haar man nog drie jaren. Zij bezocht Levi dikwijls en gedurig trachtte hij haar te bepalen bij de beteekenis van het sterven en bij de waarde van hare ziel, die niet sterven kon. Steeds weer sprak hij tot haar van den Heere Jezus, door Wiens aangebrachte verdienste alleen er behoudenis is en eeuwig leven. Maar het baatte niet. Al die woorden schenen als holle klanken af te stuiten op haar harde en verharde hart. Het gesprokene bleef vruchteloos. Moeder Rebekka bleef Jezus verwerpen als Messias.

Wie zal echter zeggen, hoe vele der gebeden, opgezonden tot Gods troon voor het arme, verblinde Joodsche volk, nog vruchten zullen dragen voor de Eeuwigheid. God zelf heeft toch gezegd: „Mijn woord, dat uit Mijn mond uitgaat, zal niet ledig tot Mij wederkeeren, maar het zal doen hetgeen Mij behaagt, en het zal voorspoedig

zijn in hetgeen, waartoe Ik het zende." Levi's bekeeringsgeschiedenis moge velen tot een aanmoediging zijn om te bidden voor het uitverkoren volk. Het is zijn innige wensch, dat allen, die bidden hebben geleerd, dagelijks de Joden gedenken voor den Troon van God, opdat er vele kinderen van Abraham mogen worden toegebracht tot den eenigen waren Messias, Jezus Christus, den van God gezonden Verlosser. Dat velen Zijn bloed, dat verzoenend, albetalend bloed, over zich mogen inroepen, niet tot een oordeel, maar tot reiniging en genezing hunner ziel! En dat vele Joodsche kinderen, die dit boekje in handen krijgen, gedurig mogen worden opgewekt tot het onderzoek der Schriften, die van Hem, den waren Messias, getuigen, opdat Hij hun niet zij een Rots der ergernis en een steen des aanstoets, maar opdat het kruis van Golgotha hun wordt tot een poort des Hemels, want . . . er leidt geen andere weg ten Hemel dan over Golgotha.

O Hoofd! bedekt met wonden,
Aan 't kruis op Golgotha;
Het is om mijne zonden,
Ik sla uw lijden ga;
Alle aardsche glans moet wijken,
Als 'k vol aanbidding sta
Voor 't Hoofd, bedekt met wonden,
Aan 't kruis op Golgotha.

Geen gouden zonneluister
Omhult dien heuveltop,
Noch heft van 't neevlig duister
Den valen sluier op;
Toch vloeit van 't hout des kruises
Een bronwel van gená,
Een stroom des Eeuwigen levens,
Het Bloed van Golgotha.

Daar slaat de trotsche heiden
Zich zwijgend op de borst;
Daar leert de moordenaar beiden
Het heil van 's Levens Vorst.
Dáár wordt de ziel genezen,
En zalig juicht zij dra:
De levensweg naar Eden
Loopt over Golgotha.
